

๕๗ ๓.ค. 2537

ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว ความหวังกับการปรับตัว

ในผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก

THE RELATIONSHIP BETWEEN FAMILY RELATIONSHIP, HOPE AND ADAPTATION
IN HEMIPLEGIC PATIENTS.

อภินันท์นาการ

จาก

“ นวัตกรรมทางจิตวิทยา ม.มหิดล ”

กาญจนา ศิริวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2536

ISBN 974-587-738-7

สงวนลิขสิทธิ์

Copyright by Mahidol University

30538

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว ความหวังกับการปรับตัว
ในผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก

ผู้วิจัย กาญจนา ศิริวรราชัย

ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(พยาบาลศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

พาริดา อิบราฮิม,ค.บ.,M.S.

ทัศนาศา นฤทอง,ค.บ.,M.S.,Ed.D.

วรรณิ สัตยวิวัฒน์,วท.บ.,ค.ม.,S.R.N.,O.N.C.

วันที่สำเร็จการศึกษา 2 ธันวาคม พ.ศ.2536

บทคัดย่อ

อาการอัมพาตครึ่งซีกที่เกิดจากโรคหลอดเลือดสมอง เป็นภาวะที่พบได้มากที่สุดของโรคระบบประสาท ซึ่งสามารถรักษาได้เพียงการประคับประคอง ผู้ป่วยต้องมารับการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับเข้ากับความทุกข์ที่รบกวนจากความพิการและสามารถช่วยเหลือตนเองได้บ้าง แทนการพึ่งพาผู้อื่นมากเกินไป ถ้าไม่เช่นนั้นย่อมจะส่งผลให้เกิดปัญหาด้านจิตสังคมตามมา ผู้ป่วยจะเกิดความเครียดในการเผชิญกับปัญหาต่างๆ ทำให้ต้องมีการช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข ในการดูแลผู้ป่วยพยาบาลจำเป็นต้องทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ป่วยปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และดำรงชีวิตด้วยความผาสุก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว ความหวังกับการปรับตัวในผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก โดยศึกษาในผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีกที่มารับการตรวจรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกอายุรกรรมและเวชศาสตร์ฟื้นฟู โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลรามาริบัติ และโรงพยาบาลประสาท จำนวน 100 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนตัว แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว แบบสอบถามความหวัง และแบบสอบถามการปรับตัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS** หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

พันธ์ของเพียรสั้น ค่าสหสัมพันธ์หาคูณ และเลือกตัวทำนายที่ดีที่สุดโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยหาคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สัมพันธภาพในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวในผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .7190$)

2. ความหวังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวในผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .6884$)

3. ผลการวิเคราะห์ถดถอยหาคูณแบบขั้นตอน พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัว ความหวัง และระดับการศึกษา เป็นกลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุด โดยสามารถอธิบายความผันแปรของการปรับตัวได้ร้อยละ 61.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากผลการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะคือ ในการดูแลผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีกนั้น พยาบาลควรเป็นสื่อกลางในการแนะนำครอบครัวให้ช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดี รวมทั้งควรรหาแนวทางในการส่งเสริมความหวังของผู้ป่วย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยมีการปรับตัวที่ถูกต้องและเหมาะสม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมต่อไปได้อย่างปกติสุข

Thesis Title **The Relationship between Family Relationship, Hope and
Adaptation in Hemiplegic Patients.**

Name **Kanjana Siriwarasa**

Degree **Master of Science (Nursing)**

Thesis Supervisory Committee

Farida Ibrahim ,M.A.,M.S.

Tassana Boontong ,B.Ed.(Nursing),M.S.,Ed.D.

Wanee Satayawiwat ,B.Sc.,M.Ed.,S.R.N.,O.N.C.

Date of Graduation

2 December B.E.2536(1993)

Abstract

The cerebrovascular disease which caused hemiplegia is mostly found among neurological disease. The best way to do for the patients is conservative therapy. Patients also need to be cured continuously. Patients who are undergone disabilities have a miserable experiences of disabilities which lead to psychosocial problems. Both physical and psychosocial changes cause much stress and need some help to adapt for the normal living. Nurses as health care providers should know some influencing factors which help the patients to adapt for the well being. The researcher see the issue and feel like to study the relationship between family relationship, hope and adaptation in hemiplegic patients. The sample was selected 100 hemiplegic patients who came to clinical follow up at the Out Patient Department and Rehabilitation units in Si-

riraj Hospital, Rajvithi Hospital, Ramathibodi Hospital and Prasat Neurological Hospital. The instruments were the demographic data, the family relation, hope and adaptation questionnaires. Data were analysed by SPSS program for percentage, arithmetic means, standard deviations, Pearson product moment correlation coefficient, the hierarchical and stepwise multiple regression. The result were as follows :

1. There was a significantly positive correlation between family relation and adaptation in hemiplegic patients at the .001 level($r=.7190$)
2. There was a significantly positive correlation between hope and adaptation in hemiplegic patients at the .001($r=.6884$)
3. The results of the stepwise multiple regression analysis showed that 61 percent of the variances of adaptation was accounted for by Three significant predictor, i.e. family relation, hope and Education.

The results of the study bring about the recommendation that the nurse should promote the patient-family relationship. The family should be encouraged to give patients tender love care as much as hope which might enhance adaptation level and well being.